

матичного «круглого столу» на інженерно-енергетичному факультеті. Миколаїв : МНАУ, 2020. С. 153 - 156.

ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Ткачова Є.С.,

*здобувач вищої освіти спеціальності 015 «Професійна освіта
(Технологія виробництва та переробки продукції сільського господарства)»*

Миколаївський національний аграрний університет

Горбунова К.М.,

канд. пед. наук, доцент

кафедри методики професійного навчання

Миколаївський національний аграрний університет

Кожна людина є індивідом, що володіє вродженими властивостями або рисами, які упродовж її життя динамічно змінюються. До таких рис відноситься фізична конституція, темперамент, тип нервової системи тощо. Всі ці зміни впливають на формування особистості. Але особистість є специфічним людським утворенням, що створене суспільними відносинами. Дослідники стверджують, що розвиток особистості є результатом більш складної діяльності людини, що накопичує досвід, на фоні якого формує цінності і переконання. Поза діяльністю розвитку не існує. Також на формування особистості впливають світогляд та мотиви людини [1].

Важливо зазначити, що існує зв'язок між віковими періодами індивіда та особливостями розвитку особистості, тому це потрібно враховувати під час вироблення стратегії виховання та навчання [2]. Стандартний вік студента – від 17 до 22 років, а нестандартний – від 23 років, що належать до другого періоду юності – початку зрілості, який пов'язаний з навчанням в університеті [3].

«Студент» у перекладі з латинської означає «той, що сумлінно працює, бажає знань». За визначенням А. С. Власенко, студенти відносяться до сформованої з різних соціальних утворень суспільства соціальної групи. Їх характеризують особливі умови життя, праці, побуту, особлива суспільна поведінка і психологія. Головним заняттям студентства є набуття знань і підготовка до майбутньої роботи у суспільному виробництві, науці і культурі [4]. З точки зору особистості в цьому віковому періоді відбувається активний розвиток моральних та естетичних почуттів, стабілізація характеру, а також опанування повного комплексу соціальних ролей дорослої людини. Починається включення студента в самостійну виробничу діяльність, бо в сучасних складних економічних умовах більшість студентів поєднують навчання з трудовою діяльністю, а це своєю чергою змінює системи ціннісних орієнтацій та формує спеціальні здібності пов'язані з професією. Тобто завершується розвиток суб'єктної активності особистості як цілісної системи та настає час її практичної реалізації. У цей період з'являється нова детермінанта саморозвитку: самоставлення до себе як до суб'єкта активності [7].

В процесі навчання у вищому навчальному закладі відбувається розвиток когнітивної сфери студентів, тобто протягом кожного навчального року відбуваються зміни у їх мисленні. Відомий фахівець з психології Грейс Крайг виділив три стадії послідовних змін у мисленні студентів:

1. Стадія початкового дуалізму полягає в інтерпретації світу і свого освітнього досвіду авторитарним, дуалістичним чином. Це пошук істини та прагнення до знань. Проявляється «юнацький максималізм, коли світ навколо лише хороший або поганий.

2. Стадія концептуального релятивізму – поступове визнання й схвалення у процесі навчання різних точок зору та думок, тобто терпимість до суперечливих поглядів та думок різних вчених.

3. Стадія самостійно обраної позиції та відповідальності полягає у потребі прийти до якоїсь власної думки, до своїх переконань і відповідей на спірні запитання. Спочатку це реалізується дослідним, випробувальним шляхом. Потім студенти цілком визначаються і беруть на себе відповідальність за вибір власних цінностей, поглядів і свого стилю життя [8].

Студента, як особистість, можна розглядати з трьох позицій:

1. Психологічна - єдність психологічних станів, процесів і властивостей особистості. До цієї позиції відносяться такі психічні властивості, як здібності, характер та темперамент, які впливають на психічний стан, перебіг психічних процесів і прояв психічних утворень. Важливо враховувати психічні особливості та стани кожного студента, як індивіда.

2. Соціальна - залежно від належності студента до певної соціальної групи, національності втілюються суспільні якості та відносини.

3. Біологічна - визначається спадковістю і вродженими задатками, до яких можна віднести риси обличчя, статуру, колір очей, шкіри, інстинкти, безумовні рефлексії тощо. Але біологічна позиція може змінюватися під впливом умов життя.

Ретельне вивчення та аналіз цих позицій сприяє не тільки розкриттю вікових та особистісних особливостей, але й якостей та можливостей студента [5].

Потрібно пам'ятати, що всупереч посиленню свідомих мотивів поведінки у студентському віці, здатність людини до свідомої регуляції своєї поведінки в 17-19 років розвинена не повною мірою, тобто нерідко зустрічаються такі негативні прояви, як невмотивований ризик або невміння передбачати наслідки своїх вчинків. Особистісний зміст психологічних проблем студентів дуже різноманітний: суперечності, невідповідності, зриви, відхилення спостерігаються майже в усіх психічних якостях особистості. Тому психологічні проблеми особистості доцільно розглядати у певній системі. Як таку доцільно використовувати психологічну структуру особистості, відтак за особистісним змістом психологічні проблеми можуть належати до різних вимірів структури особистості – соціально-психолого-індивідуального, діяльнісного, генетичного – та до їх підструктур, компонентів і рівнів розвитку [9].

Сьогодні, у нових економічних умовах, особливого значення набуває різнобічне формування особистості. Конституцією України закріплено право громадян на всебічний розвиток особистості, що передбачає гармонічний розвиток інтелектуальної, духовної, емоційної та фізичної сфер людини, а також виявлення її інтересів, нахилів і

здібностей. Головна мета української системи освіти згідно з Національною доктриною розвитку освіти України у ХХІ столітті – «створити умови для розвитку і самореалізації кожної особистості як громадянина України, формувати покоління, яке здатне навчатися впродовж життя, створювати й розвивати цінності громадянської освіти» [6, 7].

Список використаних джерел:

1. Михайличенко В. Є. Психологія розвитку особистості: монографія. Харків: НТУ «ХП», 2015. 388 с.
2. Вікові періоди розвитку особистості: megalib.com.ua. *MegaLib.com.ua*. URL: http://megalib.com.ua/content/3840_Vikovi_periodi_rozvitku_osobistosti.html (дата звернення: 04.10.2021).
3. Вікові особливості студентської молоді. *Pidru4niki*. URL: https://pidru4niki.com/12800528/pedagogika/vikovi_osoblivosti_studentskoyi_molodi (дата звернення: 04.10.2021).
4. Вітвицька С. С. Студент як об'єкт педагогічної діяльності. 2000. URL: https://www.researchgate.net/publication/29539276_Student_ak_ob'ekt_pedagogicnoi_dialn_osti/references (дата звернення: 04.10.2021).
5. Заяц М. Особливості розвитку особистості студента – PSYH.KIEV.UA – Вісник психології і соціальної педагогіки. *PSYH.KIEV.UA – Вісник психології і соціальної педагогіки*. URL: <https://www.psyh.kiev.ua/Особливості розвитку особистості студента> (дата звернення: 04.10.2021).
6. Організація процесу виховання сучасного студента ВТНЗ| Наукові конференції. *Грудень / Декабрь 2013 | Наукові конференції*. URL: <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/2538> (дата звернення: 05.10.2021).
7. Виноградова В. Є. Розвиток особистості студента як суб'єкта спілкування -. *Актуальні проблеми навчання та виховання людей з особливими потребами*. 2015. 12 (14). С. 337. URL: <http://ap.uu.edu.ua/subject/3>.
8. Професіоналізація особистості студента як новоутворення студентського віку. *StudFiles*. URL: <https://studfile.net/preview/5319040/page:19/> (дата звернення: 05.10.2021).
9. Особистість у сучасній психології. Психологічна характеристика. *Освіта.UA*. URL: <https://osvita.ua/vnz/reports/psychology/10026/> (дата звернення: 05.10.2021).

МОЛОДІЖНИЙ СЛЕНГ ЯК ЗАПОЗИЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ СЛІВ: СОЦІОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ

Кубрак О.В.,
старший викладач,
Сумський національний аграрний університет

Український молодіжний сленг – це цікавий феномен, обмежений такими рамками, як просторові, часові та соціальні.